

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم وصنعت مجموعه سی

ایکسجی سنه: اوچنجی جلد

نومرو : ۳۴

۵ ایلول ۳۳۸

تورک طوقاقلاری

قورولورلر، بۆتدە طوقاقلاری باشلاردن بىرى، خبرىز اولارق، بر طوب آتور . زنجير كىسلىيور، قىط اولان زنجيرك كىسلىيكي آكلاشيله مدىنى ايجون، اذىنيز طوب آتقى تىمىتيله طوقاقلاری باشى بى اعدام ايدىيورلر، (بو خوش اوغلان ايمىش) قفاسنى قولتوغىك آلتىن آلاق پووارلانه، پووارلانه، اورته حصارده قاغ جامىك اوكنه دوشيور، شمدى تربىسى اوراسيدىر . طوبى تاريخلر من طر برونك فتنى باشقه دولو آكلاشيور، قاغ، قرەدن عسكربله، دكزدن دوتغاسيله قلعه بى محاصره ايدىيور . تاسىنوبدن كان دوتغا واستانبولدن وزىرى وزراسى ايله كان قاغ سلطان محمد وعسكرى ايجون طر برون فتنى قدر قولاي برشى اولورسى؟ چونكه قرەدن كى بورتولر، اوزون اوزون محاصرهلر، مجملر وار . قىط بركره فتنك جوششى غزا طلادى طاتان عسكرا ايجون كيم بيلير نصل اولشدر، قلعه چوق زمان محاصره داياناميور، « نيم جانله طلب و آمان ايدىرك تاسيم اولدى ديه تاريخلر من بو وقعه بى قيد ايدىر . اوكون، زاغانوس باشا، قلعه ك شمدى همارت جهتنه آجيلان موقعندن طلانيور، چليك قولاي زاغانوس باشا ويانى باشنده تاريخلر ك اسراى عسكربى سندن اولديشه احتمال و بره خوش اوغلان ايله برابر، قلعه ك بر طرفى دملرك شيرك قوسنده ايجور بى كىيورلر، تورك طوقاقلر، دوكوشدىكى برده كىرديكى قبولر، اسنى برقان سردارلر، قهرمانلر كى، زاغانوس باشانك اسنى حالا او كوندن بى اوراده واردر . زغانوس كوبريسى، زغانوس قىوسى، زغانوس سىقى كى ... بر برى بىك اوزاق اوليان بوزغانوس سىقى، زغانوس كوبروسى ايله، خوش اوغلانك تربىسى، بو قلعهلر آراسندن، آلتون باش كىساسى اولوب اورته حصارده قاغ جامىش بى اولان برده باشى اوچنده بر كله ايله سانكه بوردن بوكلرلى، بو جامىلرلى بكيور . فتنك صوكر قاغ سلطان محمد قىش موسىنى طر برون كىيور بىور وپارده تىكرارستانبوله دىيور . اوئند صوكره طر برونك بو قلعهلرلى جنگاورلك چاغندن چيقاراق، برست اسنى آليور، برىغله اسنى اوليور، آتقى زاغانوس باشا اوراده، برست اسنى اولشدر . ذىنا هر تورك شىرىك يارادىلشنده بولر برست اسمنده، بولر بر قهرمانك داستانى بوقى؟ ايشته تورك طوقاقلرلىك سىرى .. طر برونده بعض اقشاملر يالكنز باشه دوشوندىكم زمان بو زغانوس سمنده اولان چليك بومروقلى بر سردارى، برفتن كوتى، خوش اوغلان تربىسندى برافسانه بى، اورته حصار جامىندى بو ك بر بادشاه اسنى خاطر لارم . منارهدن ايشىندىكم اذان سىسى، بو حصارلر بو تربىلر، بكا بوئون تورك طوقاقلرلىك تىنالى كى كورونوردى .

مصطفى عرقى

هربرى باشقه بر دشمنك آلتدە قالان اسكى وطن ايله، شمدى آلتدە بولان تورك طوقاقلرلىك بارز بر صورتدە ايكى شىشى كوزه چاربار : حصار وجام ... آناطولنىك اكترى شهر اسملرى بولر بر حصار اسملرى دكلىور؟ قرە حصار، قوجحصار، آقحصار، كوزلحصار، داهانك دوتكى همار بىلر ك اولدىنى سبورحصار، كوبرحصار كى بوندن باشقه قزحصار، سلطانحصار، اسكى حصار كى داهانك قصبه اسملرى هب بر حصار اسملرله نهايت بولور ... هر حصار كله سنك روحه باشقا بر معنا فاده ايدىشى وار . تورك طوقاقلرلىك ايكى شىشى كوزه چارديور دىشدم . نوت حصار وجام ! بن تورك وطنى بولر شىشندن كورديورم بيلورم . آناطولنىك ايلك غزا برلى اولان سكود، طومناغ حوالايندن، طونيكردە صوك حرب برلرله قدر حصار تصادف ايدىيور .. هر تورك وطنك يارا . دىشندە بولر بر حصار بوقى؟ قاغده استانبول خطب ايتىدن اول اولان، يانى باشته بر حصار قورما . شمدى؟ جنگاور ومنتىن اولان اجدادىمىك وطنده حصار وجام كورديور، بوانلر كلك چوق قوتلى طرفى دكلىور؟ حصار، تربى، جام و سىورى، ديه بيليركم، تورك شىسى بو عالم اطرافنده قورولش؛ بواجداد طوقاقلرلىك حصار، فتنلر ك، غزالر ك، جنگار ك، داهانك بىلر جلد تىرك معناسى و برىر و تربىلرله روخك بوللرلى، قهرمانلر متقبه سى، جاملرله، سىرويلر آلتدە وجد و صراقه زمانلرلى كوسترمىسى؟ *

بوندن بر قاچ سنه اول بولر بر تورك شىرى اولان طر برونده بولونيوردم، اولكده حصارلرلى سىرويلرلى، تربىلرلى، جاملرلى وار، ايشته بن، بعض اقشاملر بوسرولر، ومارلر آراسنده طر برون فتنى دوشوندم، چوق زمان بودوشونجه نك ايجنده قاپردمده فتن كوتى بر رؤيا كى كوروردم . زبرا ايجندن اسكى قلعهلر ك اوزانوب، شهر خارجه چقدىنى بواجداد طوقاقلرلىك، بولر شىلر دوشونك آلتدە دكلىور . بكا بومراق ايجندن كلىوردى . اورته حصارده يانان بر اوليا تربىسى واردى كه كندىسته باقى « طر برونك فتنى اودر » دىردى . تربىسى زيارت ايتدىكم آلتدە، اولك يشىل بر صندقده آلتدە . زنجيرله اطرافى صارتلش، باشى اوچنده بر كله اصيلش تربىسندە اوزون اوزون باقاردم . افسانه سنى بك كوچك ايكى بكا آكلاشيلدى . ايشته بو : قاغ، عسكربلرله برابر طر برون جوارنده برىر قدر كايور . قزال ايله محاصره بىه باشلور قلعهده بولان زنجير قرق طوبده كىسلىيرسه قلعه تسليم اولنه جق . اوتوز طوقاقلرلىك آتليور، زنجير كىسلىيور، بر آرتوق ايدىرك باشقه بر ممل طوقاقلرلىك تداركنه

سعاد — بخشيزى غرضىز سوردم . صراغز آكلاشيلون .

رحاقتى — اى بك اى ديدىم ! آرتقى مقدمه ايشته من .

سعاد — برادر، بيشمش بر قىزىكز وار . مالكزده وار . اوتى رد و طرد ايتى سوزى نردن نشأت ايدىيور؟

رحاقتى — برادر بن اومده استدىكى بابامق نردن نشأت ايدىيور؟

سعاد — اهل كز قىزلى كزى سزدن آيروب بو قسول ايتك ايستر، كندىسته بورار . نفسنه سرونى وار .

رحاقتى — هانام ايشته . قصه ك باشته كلك . نه اولسه زواللى خانوندن بيليرلر . هر كس اوكا ختم اولش .

سعاد — خير برادر، اونك سوزى كىلم . او اولاد كره خيرخواهدر، مهربادر، كندى قانده سنى هيچ دوشونمز، سروتى اثبات ايدر، بك كوزل ... بولرلى تسليم ايدىم، با سز نردن عقل ايدوبده قىزلى بىر طيب شا كرده لايق كورديورسكز، زورله و برديورسكز؟

رحاقتى — شورادن عقل ايدىم برادر كه بكا بر طيب داماد لازم ...

سعاد — وى برادر، قىزلى كزى آره وارپور بوقسه سزى؟ كندى حاجتى كزى صاغليورسكز .

رحاقتى — هم قىزم آره وارپور هم ده اومنه بكا لازم بر آدم كايور .

سعاد — اوله ايسه او بر قىزى بو بودوب اجزاجى به و برلم .

رحاقتى — اى اولمز شىشى ايمش ...؟

سعاد — آبرادر! بو طيب، اجزاجى دردندن كچمه چكيسكز، زورله طيبىنى اوزوب كندى كزى خستى ايدى چكيسكز؟

رحاقتى — بو نه دمك اولاجق برادر !

سعاد — ديك اوله جق كه هيچدن صاغلام سكر . بنده سزك بنيه كز اولسنى آرزو ايدردم . بو قادار علاج، اذيت ايتشكن وجودى چوروتى مدىكز حالا ...

رحاقتى — آبرادر بيلمزميسكر كه بن بو تيارله، بو علاجلرله طورديورم . حقتى افندى ديركه، اكر بكا اوچ كون باقىه جق اولسه بن آلدن كيدرم .

سعاد — اوت تيار ايدى ايدى آلدن كيدرميه كيدرميه بركون ياقه كزدن سورويوب آخرته كوند ره جك .

مابعدى وار
وفى به ياشا

